

Scenă din „James Bond show-ul“ Omul cu trompeta de aur (trupa Inside Out)

Doar atâția oameni merg în West End la musical-uri? Măcar de-ar fi puțini, *afirmă*
MICHAEL BILLINGTON

Omorîți muzica!

Mai are West End-ul viitor? Săptămâna trecută, o uriașă panică a cuprins mass media când s-a aflat că numărul spectatorilor a scăzut cu 17% în 1993. Dar, dacă te uiți cu atenție, vei constata creșterea dominației musical-ului la reclame în West End. 21 din 34 de teatre din zona centrală prezintă de regulă musical-uri. Dar și mai rău este faptul că din ce în ce mai multe dintre acestea nu sunt spectacole autentice, ci musical-uri biografice necrofile, care oferă un melanj informațional despre subiectul lor decedat; sau spectacole-compilații, care scot cu totul cântecele din contextul lor social și istoric.

Pe scurt, dacă plecăm de la presupunerea că sectorul comercial ar trebui să ofere o mare diversitate de spectacole, trebuie să acceptăm că în West End criza artistică este reală. E drept că au supraviețuit și câteva piese foarte bune, să le numerăm pe degetele de la o mână: **Indian Ink** de Stoppard, **Taking Sides** de Harwood, **Dealer's Choice** a lui Patrick Marber și **My Night with Reg** de Kevin Elyot. Dar ne îndreptăm rapid spre situația Broadway-ului, unde, cum memorabil a spus Arthur Miller, „nu avem piese, avem spectacole“.

Ce s-ar putea face pentru a reabilita West End-ul în ceea ce privește diversitatea ofertei? Robert Fox (...) atrage atenția că, în ultimii doisprezece ani, costurile de producție au crescut de patru ori: **Another Country** l-a costat 85 000 de lire în 1983, în timp ce **Burning Blue** se ridică la 300 000 de lire astăzi. Statul face tot ce-i stă în putință să-i descurajeze pe investitori: dacă obțin un profit, taxele care li se aplică sunt la nivelul maxim, dacă pierd, nu au voie să contrabalanseze pierderea din alte venituri. (...)

Dar, dacă vrem ca West End-ul să supraviețuiască în altă formă decât aceea a unei versiuni monocrome a Las Vegas-ului, trebuie luate măsuri foarte drastice. Pentru început, proprietarii teatrelor și producătorii independenți – care deseori par a se privi unii pe alții cu ostilitate războinică – trebuie să dezbată o schimbare de fond în „a merge la teatru“. E limpede că publicul de piese adevărate preferă și e leal față de teatrele cu o strategie definitivă clar. **Dealer's Choice**, uriașul succes de la sala Cottesloe a Naționalului, unde a umplut până la refuz sala;

transferat la Vaudeville, rareori a mai avut săli pline. De ce? Morala e clară: mai multe teatre din West End trebuie să adopte o strategie asemănătoare. Ideea e deseori dezbătută, rareori aplicată.

Există și vești bune: Royal Court va prelua sala Duke of York din octombrie până în martie, pentru a relua într-o stagiune câteva succese ale teatrului. Exact acest lucru trebuie să se întâmple și-n alte locuri: mutarea teatrelor din săli anonime cu chirie în edificii cu un stil propriu.

Și aș merge și mai departe. Am reușit, teoretic, să privatizăm teatrul subvenționat, cu dependența lui de sponsorizare. De ce să nu semisubvenționăm teatrul comercial, în compensație? (...) Avem, în momentul de față, un fond destinat teatrului, dar el joacă rolul de a înmâna producătorilor comerciali sume ridicole.

Propun o investiție financiară mult mai ambițioasă, care i-ar încuraja pe producătorii independenți să se apropie de piesele noi, ceea ce ar propulsa ideea unor companii cvasi-permanente sau ar permite celor care practică managementul aventuros (cum sunt cei de la Almeida, Hampstead, Bush Theatre, Nottingham Playhouse sau West Yorkshire Playhouse) să instaleze în West End o bază pentru stagioni periodice. O astfel de finanțare ar duce la noi investiții și, în același timp, ar obține un procent din orice profituri ce s-ar ivi.

Poate că pare o idee necivilizată; și sunt de acord că există tot soiul de probleme practice. Dar ar fi infinit mai bine decât în sistemul actual de piață liberă, care reduce rapid West End-ul la condiția de desert trivial. Lumea se întreabă unde sunt noii producători. Adevărul e că cei mai buni conduc teatre subvenționate. N-aș vrea ca ei să își diminueze implicarea în viața unei anume clădiri sau regiuni, ci, pur și simplu, să-și încorporeze gustul, talentul și judecata în structura West End-ului și să redea demnitatea și calitatea acestei instituții cu reputația ponosită. Cum sugera Matthew Arnold: „Teatrul este irezistibil! Naționalizați teatrul!“.

Din „The Guardian“, 17 septembrie 1995

Traducere de CIPRIANA PETRE